

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Jülide Sarıeroğlu** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Filiz KERESTECİOĞLU**Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekili****İstanbul Milletvekili**

Şanlıurfa'nın Harran ilçesinde pamuk yığınının arasında yatan 14 yaşındaki çocuk işçi boğularak hayatını kaybetmiştir. Yaklaşık bir ay önce de gece tarlada pamuk yığınları arasında uyudukları sırada havasız kalan Harun Tekdağ (13) ve Ali Tekdağ (14) ile kuzenleri Hüseyin Tekdağ (14) havasız kalarak olay yerinde hayatını kaybetmişti. Görüldüğü gibi iş yerlerinde hayatlarını yitiren dört çocuğun hepsinin yaşları yasal çalışma sınırının altındadır.

Başta İstanbul, Adana, Mersin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Diyarbakır ve Malatya gibi şehirlerde olmak üzere, Türkiye'deki pek çok şehirde yasal çalışma sınırının altında yaşlardaki çocuklar tarımdan sanayiye, tekstilden inşaata kadar birçok sektörde kötü koşullarda çalışmaktadırlar. Canlarını riske atarak çalışan çocuklar, tarım ürünlerinin hasat mevsimi yeni eğitim öğretim yılının başlangıcına denk geldiği için eğitim haklarından da mahrum kalmakta, okulda olması gereken çocuklar tarlada veya başka bir sektörde çalışmaktadırlar.

DİSK Genel-İş'in hazırladığı "Türkiye'de Çocuk İşçi Olmak" adlı rapora göre, ülkede çalışan çocuk sayısı 2 milyona yaklaştı. Çocukların yüzde 78'inin kayıt dışı çalıştırıldığı

kaydedilen Rapora göre, 2016 yılında 56 çocuk iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirdi. 2016 yılında 15–17 yaş arası çocuk işçi sayısı ise 708 bin'dir. Bu çocukların 558 bini kayıt dışı çalıştırılırken, yalnızca 150 bini sigortalıdır. Yani çalışan her 10 çocuktan 8'i kayıt dışı çalışmaktadır.

İş Kanununa göre “çocuk işçilerin çalıştırılmayacağı” ağır işlerde çocukların çalıştırılması, Türkiye'nin de imzacısı olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesine, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün 26 No'lu Asgari Ücret Belirleme Yöntemi Sözleşmesine, Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Bitirilmesi Sözleşmesine ve 138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesine aykırıdır. Çocuk işçiliği, bir pamuk tarlasında hayatını kaybeden Beşar Güneş gibi pek çok çocuğun yaşam hakkını elinden almaktadır.

Türkiye'de çocuk işçiliğine karşı acilen harekete geçmek gerekmektedir. Fakat çocuk işçiliğini önlemenin yolu, yalnızca yoksullukla boğuşan aileleri denetlemek değil; çocuk yoksulluğuyla mücadele etmek, ülkemizdeki gelir uçurumuna karşı önlemler almak ve her çocuğun güvenle gelişimini güvence altına almaktır. Daha fazla çocuğun hayatını kaybetmemesi için bir çocuk hakkı olarak gelir güvencesi ve buna bağlı olarak çalıştırılmama güvencesi hükümetinizin çocuklara sözü olmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de kaç çocuk işçi çalışmaktadır?
2. Çocuk işçilerin yaş dağılımları nasıldır?
3. 15-17 yaş arasındaki çocuk işçilerin kaç sigortalıdır?
4. Bakanlığınız çocuk işçiliği rakamlarını tespit etmek için bir çalışma yürütmekte midir?
5. DISK Genel-İş sendikasının açıkladığı rakamlara göre çocuk işçiliğinde kayıtdışılık %80 civarındadır. Bu korkunç tablo ile mücadele etmek için Bakanlığınız nasıl bir çalışma yürütmektedir?

19130

6. Çocuk işçiliğine karşı işyerleri iş müfettişleri tarafından teftiş edilmekte midir? Bu denetimler hangi sıklıkta yapılmaktadır?
7. Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe aykırı olarak çocuk işçi çalıştırdıkları tespit edilen işyeri sayısı kaçtır? Bu işyerlerine herhangi bir ceza verilmiş midir?
8. Son bir ayda 4 çocuğun hayatını kaybettiği pamuk tarlalarında ilgili inceleme yapmak üzere Bakanlığınız an itibariyle İş Müfettişleri görevlendirmiş midir?
9. İşyeri denetimlerinde tespit edilen çocuk işçi rakamlarıyla TÜİK'in rakamları arasındaki uçurumun nedeni nedir?
10. Yoksulluk nedeniyle çalışan çocukların içinde bulunduğu yoksullukla mücadele etmeden çocuk işçiliğinin önlenemeyeceği açıktır. Çalışma Bakanlığı, çocuğun hakkı olarak bir gelir güvencesi ve buna bağlı olarak çalıştırılmama güvencesine yönelik bir siyaset oluşturmayı düşünmekte midir?